

TEMATSKA POTI NA SVOJI ZEMLJI

Grahovo ob Bači in Koritnica v Baški grapi

Tematska pot *Na svoji zemlji* je posvečena prvemu slovenskemu zvočnemu celovečercu, katerega večji del je ekipa pod vodstvom Franceta Štiglica posnela v Baški grapi na Tolminskem. Film prikazuje boj Primorcev za svobodo in je nastajal v letih 1947-48. Tematska pot povezuje šest snemalnih lokacij na Grahovem ob Bači, Koritnici in v okolici, zaključna tematska tabla pa stoji ob spomeniku. Table dopolnjujejo zgibanka, spletna stran in medijski točki v *Tematski sobi Na svoji zemlji* v prostorih Krajevne skupnosti Grahovo ob Bači in okrepčevalnici Pri Brišarju.

Tematska pot *Na svoji zemlji* filmsko dediščino prvič interpretira z vidika prostora in skupnosti, kjer je bil film posnet. Za prebivalce Baške grape je film pomemben, ker korektno odslikava zgodovino tega območja, lokalni prebivalci v filmu nastopajo kot statisti ali so sodelovali pri preskrbi ekipe, med njimi in ekipo pa so se stkale močne vezi. Tematska pot opozarja na avtentičnost v igranem filmu uporabljene krajske, etnološke, tehnične in zgodovinske dediščine. Promovira miroljubno protifašistično in protinacistično sporočilo filma in vrednote, kot so svoboda, zemlja, domovina, tovarštvo in složnost. Prvi slovenski zvočni celovečerni film ***Na svoji zemlji*** predstavlja prelomnico v razvoju slovenskega filma, zato so filmski ustvarjalci leta 1975 na Grahovem ob Bači odkrili spomenik snemanju, edini te vrste v Sloveniji. Takratni mediji so dogodek opisali kot tridesetletnico slovenske kinematografije, nastala je dragocena oddaja *Slavje slovenskega filma*. Ti in še mnogi drugi dokumenti so predstavljeni na medijskih točkah in spletni strani.

Tematska pot *Na svoji zemlji* nagovarja domačine in turiste, ljubitelje filma in literature, šolsko mladino, študente, družine, upokojene in vse, ki simpatizirajo z bojem zatiranih za svobodo. Otrokom je namenjena poljudna razlaga filmskih elementov in Orličeva zgodba v spodnjem delu tematskih tabel ter tematski listi *Orlič na svoji zemlji*. Filmsko mišljenje spodbujajo izrezi na tematskih tablah, ki obiskovalce vabijo h kadiranju pogledov in primerjavi, kako se je prostor spremenil v petinšestdesetih letih. To je prva tematska pot v Baški grapi, je pa tudi prva tematska pot na temo filma v Sloveniji in v tem delu Evrope.

Tematsko pot *Na svoji zemlji* sofinancirata Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja in Občina Tolmin, zadnja je tudi nosilka projekta, odgovorna za vsebino informacij. Program razvoja podeželja RS za obdobje 2007–2013 upravlja Ministrstvo za kmetijstvo in okolje. **Tematsko pot** je oblikovala delovna skupina Društva Baška dediščina in Krajevne skupnosti Grahovo ob Bači. V projekt so povezane nacionalne ustanove s področja filma: Slovenski filmski arhiv pri SFA, Slovenska kinoteka, Slovenski filmski center, Radiotelevizija Slovenija, Kinodvor, Kinoatelj; nacionalni in regionalni muzeji: Slovenski etnografski muzej, Tolminski muzej, Mestni muzej Idrija; kulturne in izobraževalne ustanove: Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin, Gimnazija Tolmin, Osnovna šola Simon Kos Podbrdo, Osnovna šola Dušan Munih Most na Soči; ter lokalna skupnost in društva: Krajevna skupnost Grahovo ob Bači, Društvo Baška dediščina, Planinsko društvo Podbrdo, Športno društvo Zarja in Prostovoljno gasilsko društvo Grahovo ob Bači.

Avtorica interpretativnih besedil je **Nadja Valentinčič Furlan**, kustodinja za etnografski film v Slovenskem etnografskem muzeju, celostno podobo projekta sta zasnovala umetnostni zgodovinar in fotograf **Andrej Furlan** ter oblikovalec in akademski slikar **Žiga Okorn**, vodja projekta je predsednica Društva Baška dediščina **Alenka Zgaga**, koordinatorka pa **Maja Stegovec**.

Izvajalec programov: Društvo Baška dediščina, Stržišče 28, 5243 Podbrdo
Predsednica Alenka Zgaga, 041/601 248, info@tpnasvojizemlji.si, www.tpnasvojizemlji.si